

„Edinost“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrta leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodu.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Združenje avstro-ogerskih Jugoslovanov.

IV.

Misel združenja vseh Jugoslovanov, živčih v monarhiji Avstro-Ogrski, ni nikaka utopija, kakor govore radi oni naši ljudje, ki proračunajo svojo politiko od jutra do večera in od večera do jutra. Združeni Italija in Nemčija sti bili nekaj tudi utopija, a danes sti dovršeni dejstva. Naše združenje bo posledica dogodkov v Evropi v zadnjih desetletjih in specifično deluje na naše združenje razvoj stvari v monarhiji, tako, da so danes vsi razsodni politiki uverjeni, da definitivno rešenje avstrijske krize more priti le po padu dualizma in po taki notranji preobnovi, v kateri bo vključeno tudi naše združenje. A da večina državnikov še ne izreka tega javno, je vzrok v tem, da so v njih strankarski oziri, tradicije, nasprotnost do Slovanov, izvirajoča po velikem delu iz strahu pred razvojem Slovanstva, močnejši, nego pa njih boljše prepričanje.

Za naše združenje pa deluje tudi še neka druga sila: sila nacionalne ideje, one zmagovalne ideje, ki je združila tudi Italijo in Nemčijo, ki je izvršila zgodovinske epohalne dogodke.

Pravo naše lje sankcionirano torej po zgodovinskem razvoju monarhije, po neizogibnih pogojih za nje bodoči obstanek in razvoj, in po nacionalni ideji. Pravo pa mora zmagati!

Hrvatski in slovenski rodoljubi-odličnjaki goje že od davna idejo našega združenja. Žal le, da je bil do najnovejših časov krog teh mož, ki so gledali v bodočnost, jako ozek. In tudi danes še premalo negujemo ta ideal, tudi danes še nam prija bolj politika vsakdanjih malenkosti, nego pa politika velikih ciljev.

Po združenju avstro-ogerskih Slovanov bi se odprla pot do velikega cilja. Naša skupina bi imela privlačno silo na narode sosednjega Balkana, dočim sedanjí zistem cepljenja Slovanov le odbija rečene narode! Prvo bi pomenjalo povspenjanje največih koristi monarhije, drugo pa jih ubija. Po našem združenju bi bila ustvarjena možnost, da stopijo v jedno kolo narodi od Triglava do Črnogore, od Drave do morja Adrijskega, od Medjumurja do Reke. To bi bila državna tvorba, ki bi dinastiji Habsburgov podelila nove nadejane in dosedaj nepoznane moči in bleska. Skoraj 7 milijonov Jugoslovanskega naroda bi bila združenega v isti skupini, pod istim žezlom in pod istimi zakoni.

PODLISTEK.

Kislo mleko.

Črtica. — Spisal Gromozenski

Drugi dan je bil zopet grozno vroč. Gospod in gospa Stojan sta takoj po kosilu — kakor običajno — šla spavat.

»Jaz grem pa po kislo mleko in pripravi se dostojno nanje«, je rekla Vanda profesorju in šla, a se kmalu vrnila s stekleno skledo, polno kislega mleka.

»Zdaj pa le začniva!« se je šalila, mu dala žlico, vzela sama jedno in vsaki je na svoji strani prodril rumeno belo vrhje, — sedela sta si nasproti in ne, kakor zaljubljenici v obče, jeden poleg drugega.

»Ti mi poješ vse moje vrhnje, požreš, neš, ti, tega pa vendar ne smeš.«

»Saj ni res! Pač pa ti meni kradeš.«

»Jaz tebi? O ne, saj sem celo pri kraju zajela.«

V svoji navidezni, zato pa živahni jezi razlila je celo žlico mleka po svoji obleki.

Tako bi prišli do tiste mere politične moči in veljave, do katere ne pridemo sicer nikdar. Svet bi nas poznal in bi nas pošteval, a kdo nas pozna in pošteva danes v veliki politiki? Po našem združenju bi bila nemogoča taka nezmiselnost madjarska vnanja politika, kakor je sedanja.

Pa ne le na političnem polju bi postali činitelji, ampak tudi naš kulturni razvoj bi bil vse drugačen.

Vzdravimo se torej, ostavimo politiko malenkosti in začnimo enkrat vzgajati v narodu zmisel za naše združenje. Uresničenja idej ni možno dekretirati, ideje treba propagirati, in še le potem, ko so postale last naroda, so sila, ki hodi dalje svojo zmagovalno pot. Idejo našega združenja propagirajmo po novinah, po političnih shodih, v deželnih zborih in tudi v parlamentu na Dunaju, povsodi, kjer more priti Jugoslovan do besede. Slovenci naj se najintenzivneje pečajo s hrvatskimi razmerami, a Hrvatje in Srbi naj se najintenzivneje zanimajo za naše razmere. Mejseljno spoznavanje je najizdatnejše sredstvo za vzbujanje zanimanja; iz zanimanja pa prihaja čut vzajemnosti, čut skupnosti. Slovenci naj proučujejo hrvatsko-srbsko literaturo, in Hrvatje in Srbi naj istotako proučujejo našo literaturo. Tako se razvije zavest, da, kar je njih, je naše, in kar je naše, je njih. Tako bomo bogateji in močnejši v vsakem pogledu in to bo vekšalo našo samozavest.

V pogledu na naš veliki cilj, naše združenje, ne smemo poznati razlike političnega menenja, na delu za doseg tega cilja moramo biti jedna falanga rama ob rami.

Mnogo bo dela, mnogo truda, mnogo boja. Mi pa se ne smemo plašiti ni truda ni bojev, kajti, ako dosežemo cilj, bo tem lepše plačilo.

I. S. G.

V Trstu, dne 3. septembra 1900.

Brezplodni boji. Govoré o kontroverzi Šuklje-Šusteršič piše celjska »Dobrovina«:

»Češki narod ima v državnem zboru 80 zastopnikov, kateri se delijo v dve večji skupini, in sicer v veleposestnike in druge. Vsaka skupina ima sicer svoj klub, katerih vsak deluje v notranjem za-se ali na zunaj so vseh 80 poslancev kakor eden mož, če gre za narodne pravice.

Dalje se češki poslanci ne zadovoljujejo z osebno politiko, ampak sklenejo vedno po več poslancev skupaj velike ljudske shode ali tabore, kjer poučujejo ljudstvo o njega ponosni in mogočni zgodovini, o njega pravicah in jim tako budé narodno zavest in povzdigu-

jejo narodni ponos, razven tega pa narodnogospodarsko organizacijo.

Vsega tega naši politični talenti ali ne morejo, ne znajo, ali nočejo. Nihče se ne ogreva za pravo narodno prosveto, nihče se ne lotuje narodnega gospodarstva s pravo nepristransko vnemo: zato se nam tudi vsako delo, bodisi politično, bodisi pravogospodarsko le na pol posreči, ali pa že iz začetka izpodleti. Kdor je pokazal nekoliko dobre volje, že se ga polotijo nasprotniki, začenja si ga svojiti ta ali ona naših strank, s tem pa povzroča na drugi strani ljubosumnost in odpor proti dobri misli. Koliko lepih uspehov smo si mi Slovenci že pokopali na ta način! Kako žalosten je vsled tega naš napredek, ali prav povedano — naš nazadek, kaže dejstvo, da smo Slovenci polovico svojih narodnih zahtev, katere je oče Slovencev, pokojni vitez Bleiweis, v svoji spomenici leta 1848. ozir. 1850. dunajski vladi in vladarju predložil, — umaknili. Sedaj zahtevamo mnogo manj, nego so naši edini in složni predniki pred 50 leti zahtevali. Dunajska vlada je, kar moramo pribiti, tudi opravičenost slovenskih zahtev leta 1848 v polnem obsegu priznala.

Kako lepo bi bilo, recimo, ko bi dva kranjska in po eden štajarski, eden koroški in eden primorski slovenski poslanec sklicevali tabore, kjer bi skupno poučevali ljudstvo sedaj v tej, sedaj v oni kronovini ter bi je poučevali in navduševali o pravicah in koristih slovanskega rodu, njega minolosti, sedanjosti in prihodnosti. Koliko slovenske, koliko slovanske vzajemnosti, solidarnosti, koliko zavednosti bi se vcepilo v za vse dobro dovezetno pošteno slovensko srce! — Ali to so za nas — nedosežni ideali.

Vlada seveda se nad tem veseli, ker laglje vsakemu posamezniku z malenkostmi ustreže, nego celi skupini dovoli kaj na račun njene narodne zahteve; z malenkostmi lovi naše poslance za svojo stvar: temu da to, onemu ono, — in kadar so glasovanja za vlado, je mož na svojem mestu in zato tudi vlada redkokedaj izrablja vse naše poslance, ker ji niso vsikdar zanesljivi; a na drugi strani se jih v celokupnosti tudi nič ne boji. Naravna resnica je in star slovanski pregovor, da je cela butarica močnejša, nego posamezne šibice, a tudi je res in to naravno, da se vsakdo raje okleplje močnega prijatelja in da se bolj boji močnega sovražnika. Bolj bi nam bila vlada naklonjena, če bi bili edini, in bolj bi senas bala, ko bi bili vsi za ednega, eden za vse.

V začetku imenovani boj, kateri, kakor

vidimo, izerpjuje naše talente in kateri ne more prilesti narodu nikake koristi, pač pa mnogo gotove škode, nam je spravi te misli in ta razmotrivanja pod pero. — Mislimo, da so stvar in naša izvajanja vredna prevdanka pri odločilnih strankah in možeh. Sicer se nam pa gotovo še ponudi prilika, da o tem še kedaj kaj več spregovorimo.

Mi že kar vidimo tisti ironični nasmehek na ustnicah onih mož, do katerih se »Dobrovina« obrača se svojim apelom

Politični pregled.

TRST, 3. septembra 1900.

K položaju. Zadnje dva dni sta bila zopet bogata na najrazličnejših vesteh, nanašajočih se na notranjo krizo. Iz vseh vesti se pa more le to jedino izluščiti s prejšnjo gotovostjo, da gospod Körber ni nič opravi pri Čelih in da ti poslednji ne mislijo odnehati od obstrukcije ter da se sedanja zbornica nesnide več. Ozirom na korake, ki jih misli g. Körber ukreniti v ožgled, ali prav za prav vsled tega dejstva, gredo poročila jako navskriž. Včerajšnja poročila so govorila o odstopu ministrstva kakor o gotovi stvari s pristavkom, da cesar vsprejme to demisijo. V ta namen, oziroma za sestavo novega ministrstva da ostane Njeg. Veličanstvo 8 dni več na Dunaju nego je bilo določeno. Celo razna imena so se imenovala glede naslednika gospodu Körberju.

Danes pa vleče sapa že iz drugega meha. O ministerski krizi da niti govora ni. Gospod Körber da je bil večeraj v avdijenci pred cesarjem in da uživa popolno zaupanje krone. Tudi to da ne odgovarja resnici, da bi bil ministerski predsednik predložil kroni razpuščenje zbornice. Dvomljivo pa da je, da bi se vsi členi kabineta sporazumeli glede vseh korakov, ki jih bo storiti. Zato je mogoče, da pride do parcijalne ministerske krize. Vendar pa tudi razpuščenje državnega zbora ni izključeno.

Seme razdora. »Novice« priobčjujejo pod tem naslovom uveden članek, ki se bavi s klicem dra. Šusteršiča po splošni, direktni in jednaki volilni pravici. »Novice« odklanjajo to zahtevo, mené, da prebivalstvo Avstrije še ni povsod jednako zrelo za tako reformo, pa tudi sicer da so razmere take, da uvedanja take volilne pravice ni želeli, dokler se ne reši narodnostno vprašanje, kajti, če bi se sedaj izvršila taka volilna reforma, zginito da bi narodnostno vprašanje z dnevnega reda in mi Slovenci bi bili izgubljeni.

ker ni našel spanja ter se radi tega vrnil v lopo.

Jokaje mu je začela pripovedovati, kako sta jedla kislo mleko, kako se je ona le šalila in kako da je končno doktor zbežal.

»Tako, tako; kislo mleko sta jedla in se stepla. Sta res dva velika otroka«, se je norčeval Stojan, a profesorjev beg mu vendar ni hotel v glavo.

Vanda je izdihnila:

»Jaz nesrečna!«

Proti lopi pa je korakal profesor. Vračal se je — zelo, zelo bled.

Stojan je umel situacijo. Začel se je krohotati; saj je videl tudi muho v mleku:

»Vanda, norica, tvoj pobežli ženin je že tu! Le drži ga, da ti ne uide! Svetujem ti pa, da mu ne daš nikoli več kislega mleka, ker to šmentano kislo mleko je krivo, da si ti večeraj bolečine prenašala in krivo je, da je naš profesor tudi trpel.«

(Zvršetek.)

Profesorju je omahnila roka; žlica mu je padla iz nje, ko je zagledal krilato zver v skledi. Naš profesor je imel silno slab želodec. Če je profesor videl le mišji repek, podgano ali celo muho, začel se mu je želodec kujati in obračati.

Tudi zdaj.

Profesor je moral vstati. Ne reki nobene besede je vzel klobuk — ustnici je stiskal jedno na drugo — ter zbežal v pravem pomenu besede.

Vandi se je zdelo čudno to vedenje.

Gledala je za njim, dokler ni zginit v gostim grmovjem.

Da se vrne, si je mislila; ker pa ga ni bilo nazaj začela je premišljevat, kaj prav za prav da ga je odgnalo.

»Morda sem ga užalila«, je zdihnila in začela jokati.

Imela ga je tako rada in zdaj jej je zbežal kakor pred kakim roparjem.

Vedno glasneje je ihtela.

»Vanda, kaj pa imaš, da se čmeriš? Kje je doktor?« je vprašal oče, ki je došel zopet,

»Novice« si ne morejo misliti, da bi sedaj prišlo do oktroiranja splošne, direktne in jednake volilne pravice, kakor to zahteva dr. Šusteršič. Katoliška stranka je menda slišala nekaj zvoniti o tem, da je dr. Körber mislil na uveljavljanje Taaffe-ovega načrta, ni pa ničesar slišala, da je ta projekt, ki bi posebno Poljake in nemške liberalce silno oškodoval, socialne demokrate pa znamenito utrčil, že zopet pokopan.

Mi se s temi izvajanjem v »Novicah« ne strinjamo. Dr. poslanec Spinčić in Laginja sta se že pred leti, posebej na shodu v Dekani, odločno izrekla za splošno volilno pravico in sta navela toliko argumentov, ki govore za tako preosnovo, da so jima pritrdjevali tudi istrski duhovniki, mej tem ko so bili njihovi tovariši po družih pokrajinah najodločnejši nasprotniki take reforme volilnega reda. Tudi mi menimo, da je bojazen pred splošno volilno pravico vsaj pretirana. Vzlie temu, da se torej se stališčem »Novice« nasproti temu vprašanju ne strinjamo, so vendar nadaljnja izvajanja člankarja o utisu Šusteršičevega klica po splošni volilni pravici, zlasti na Poljake in konservativce, tako zanimiva in aktuvelna, da jih podajemo tu doslovno. Rekši, da je katoliško-narodna stranka s svojo oficejno izjavo, da odobruje program Šusteršičev, vrgla seme razdora mej stranke desnice, pišejo »Novice«:

»Poljaki, konservativci in tudi Čehi so indignirani in smatrajo izjavo dr. Šusteršiča za zahrbtai napad o najkritičnejšem času. S tem je vzbujena mej njimi velika nezaupnost proti slovenskim poslancem. Ti veljajo sedaj za nezanesljive, zavratne zavezničke in bodo to slovenski poslanci že še občutili, četudi seveda nobena rečenih strank teh zaveznikov ne bo od sebe podila.

Sicer pa se nam dozdeva, da je nemoralno in nedopustno, če poslanci katoliške stranke sami ostanejo zavezniki tistih strank, ki nasprotujejo reformi volilnega reda po receptu dr. Šusteršiča. Po gosp. dr. Šusteršiča izjavi tiči vzrok vsega zla v sedanjem volilnem redu, v privilegijih, ki jih uživajo velepostniki itd.; po njegovi sodbi so ti zastopniki kliče, ki nasprotujejo z varovanjem svojih krivičnih privilegijev ljudskim koristim; po njegovi sodbi ne zavladajo boljše razmere, dokler se ti privilegiji ne odpravijo, dokler ne pride ljudstvo do odločilne besede, a čim se to zgodi, bo vse dobro.

To je prepričanje dr. Šusteršiča in to je prepričanje vodstva katoliške stranke. V očigled temu pa moramo vprašati: Kako se to strinja z dejstvom, da so poslanci te iste katoliške stranke zavezniki tistih škodljivcev države in ljudstva, zavezniki tistih klik, ki so vzrok vsega zla, kako se morejo pajdašiti s strankami, ki nasprotujejo volilni reformi, s katero bi se vsem nesrečam naredilo konec? Če izvira sklep vodstva katoliške stranke iz poštenega prepričanja, potem ima to vodstvo dolžnost, da iz svojega sklepa izvaja naravne konsekvence in izposluje, da se poslanci njene stranke ločijo od tistih privilegiranih ljudskih škodljivcev! Poslanci katoliške stranke nimajo ničesar iskati v družbi tistih, ki so ovira, da se ne morejo zboljšati sedanje slabe razmere, ti poslanci morajo iskati zavezničke drugod, pajdašiti se smejo samo s stranko, ki smatra tako kakor oni volilno reformo za prvo in najnujnejšo stvar, taka stranka pa so socialni demokratje.

Ako katoliški poslanci ne bodo izvajali konsekvence iz svojih izjav in sklepov, bo to dokaz, da jih ni smatrati resnimi, da se je vsa stvar sprožila samo iz agitatoričnih namenov, da je vse vpitje po volilni reformi le komedija in družega nič. I nam se zdi, da tudi res ni družega nič nego komedija, ki ne bo imela družih posledic, kakor da se je mej stranke desnice vrglo seme razdora, in da se je slovenska državnozborna delegacija osmešila in kompromitirala.

Kakor znano smo tudi mi takoj po onem govoru doktorja Šusteršiča izjavili svoje menenje, da je tu konservativnim poslancem neizogibna dolžnost, da: ali desavouirajo dra. Šusteršiča, ali pa — ako se strinjajo z njim, izvedejo posledice kakor pošteti, odkriti in lojalni možje!

Shod nemških socialistov avstrijskih se je večerj začel v Gradcu. Zastopani so tudi češki socialisti in oni iz nemške države. Nemški poslanec Volm r je imel sožalni govor na smrti Liebknechta. Več govornikov je zahtevalo, naj se zopet prične z agitacijo za splošno volilno pravico.

Rusija in dogodki na Kitajskem.

»Upraviteljski viestnik« priobčuje brzogovorno okrožnico z dne 25. avgusta 1900., ki jo je ruska vlada poslala svojim zastopnikom v inozemstvu. Iz iste posnemamo: Bližnji cilji, ki jih je ruska vlada imela pred oči takoj v početku kitajskih nemirov, so bili: varovati rusko poslaništvo v Pekingu in ruske podanike pred ustaši ter pomagati kitajski vladi v boju proti nemiro, da bi se kolikor prej vzpostavil red. Ko so velesile sklenile, da pošljejo svoje čete na Kitajsko, je ruska vlada predlagala sledeča pravila: sporazumljenje velesil: vzdržati se ima na Kitajskem prejšnji državni red; vsi, kar bi moglo dovesti do razdelitve Kitaja, se ima odstraniti: v Pekingu se ima postaviti močna osrednja vlada, ki je edina v stanu, da vzpostavi mir in red. V teh točkah so soglašale skoro vse velevlasti. Ruska vlada ostane tudi v bodoče zvesta navedenim načelom. Ker so pa ustaši napadli ruske čete v Nintšvangu ter zakrivali več sovražnih dejanj ob ruski meji, n. pr. obstreljali Blagovioščensk, morala je Rusija zasesti Nintšvang in Mandžurijo. To pa ne priča o kakem posebnem namenu Rusije. Kedar bodo v Mandžuriji vzpostavljeni zopet red ter bo zavarovana gradnja železnice, pokliče Rusija svoje čete tudi iz Mandžurije. Z osvojitvijo Pekinga je izpolnjen prvi del naloge, ki so jo imele velesile pred oči; drugi del, t. j. ustanovitev močne centralne vlade je pa težak, ker so cesar, cesarica vdova in Tsungliamen zapustili Peking. Zaradi poslednje okolnosti je ruska vlada ukazala svojemu poslaniku, da zapusti Peking ter se poda v Tientsin. Na pogajanja s koncilijantno kitajsko vlado pošlje tudi Rusija svojega odposlanca. — Uradna vest naglašala, da Rusija ni napovedala vojne Kitajski.

Tržaške vesti.

Včerajšnji javni shod pri sv. Jakobu se je vršil ob ogromni udeležbi zlasti priprostege naroda. Po pozdravu predsednika gosp. prof. Mandiča je gosp. dr. Otokar Rybář v dolgem, nad eno uro trajajočem govoru temeljito in plastično načrta vsi zgodovino borb za slovensko šolo ter je predlagal resoluciji, ki zahtevajo od vlade, naj nam vsaj enkrat da odgovor na naš rekurz, da bi se potem mogli obrniti do državnega sodišča; druga resolucija nalaga odboru političnega društva »Edinost«, da izda proklamacijo o vseh slovanskih jezikih, s katero naprosimo slovanske brate širom sveta materijelne pomoči za naše šole. V debato so posegli gg. Ebin Kristan, Ante Jakić i dr. S podrobnim poročilom o tem velenim, impozantnem shodu pričnemo jutri.

Popravek. Iz Škedenja nam pišejo: Dopis »Česa nam treba« v »Edinosti« od dne 29. m. m. moramo nekoliko popraviti, ker ne odgovarja popolnoma resnici. Letos so mesarji iz klavnice opustili svojo navadno šagro pri sv. Ani (dal Bog, da bi tudi naši sprevideli to), a prevzela sta stvar dva mladeniča, 1 Slovenec in 1 Lah. Dne 27. m. m. popoldne so se res prišli z godbo pred čistilnico riža pri sv. Soboti, a vratar (Čeh) jim je zabranil vstop. Ni jim pa obljubil nikake nagrade. Ko je škedenjska godba pred uhodom zasvirala en komad, jim je vratar zaprl vrata na obraz, ne da bi jim bil kaj dal. Mladeniči in godba so se čutili ožalje in so grozili: Pojte na Češko (in ne na Hrvatsko), mi smo tu domačini! Nekdo drugi (Lah) pa je vskliknil: Vam že pokažemo! Poreo de ščavo sem čul vsklikniti samo enkrat in sicer nekega mladeniča iz godbe, katerega živo pomilujem za to. Poleg je bilo tudi mnogo otrok, ki so živžigali.

Toliko je resnice, vse drugo ni res. Izmišljeno je, da so se hoteli maščevati radi trobojnice na dan 70-letnice cesarjeve, saj so tudi oni sami imeli na plešiščen razobešeno trobojnico.

Ker že govorim o nesrečni »šagri«, naj povem, da prirede tudi naši v Škedenju »šagro« in sicer prihodnjo nedeljo. (To je bilo večerj. Op. ured.) Prireditelji so se obrnili do zagriženega škedenjskega capovile, da jim izposluje dovoljenje magistrata. Naš mogočni pa je pripomnil: »Jaz vam dam dovoljenje, samo da mi ne znorite s slovenskimi zastavami, to vam prepovedujem strogo. Ako razobesite slovensko »bandiero«, prihodnje leto ne dobite več dovoljenja.«

Nam se zdi, da je naša trobojnica zmešala glavo capoville. Našim mladeničem pa priporočam, naj ne slušajo takih ukazov capoville, marveč naj vsikdar kažejo slovensko

lice našega Škedenja. Famoznemu capovilli pa kličem: Le tako naprej! Čim huji boste vi, tem huji bomo mi!

Antibanelov.

Ni vredno. Pišejo nam: »Governo« z lesnega trga se šopiri — kakor ste že omenjali tudi vi — češ, sedaj je dokazano, da je v vsem Primorju več Lahov nego Slovencev in Hrvatov skupaj!

V dokaz te drzne trditve, se »Governo« sklenje na število dijakov, zahajajočih na gimnazije in realke v naši deželi!

Statistika, pravi, ni zanesljiva, ker je to delo vlade in panslavistov!! Ali je brezobrazen: Na tisoče in tisoče duš so nam odvzeli povodom ljudskega štetja — sedaj pa pravi, da je ljudsko štetje naše delo! Sedaj naj še kedo trdi, da ne predstavljamo mi (Lah) večine teh zemlja! Tako zaključuje »Governo« v svoji naravnost fenomenalni brezobraznosti! Ko bi bilo vredno odgovarjati temu šarlatanu, bi mu morali zalučati v njega nesramni židovski obraz spet ono, kar smo mu že tisočkrat zalučali! Povedati bi mu morali namreč, da so on in vsi irredentariji nesramni lažniki, ki lažejo hotoma in namenoma! Povedati bi mu morali (kar pa sicer sam dobro ve), da bi se število Lahov skrilo vsaj za polovico, ako bi državni organi vršili ljudsko štetje in ko bi se to štetje vršilo po narodnosti, namesto, kakor sedaj, po občevalnem jeziku!

Ker pa ni vredno, da odgovarjamo tem nesramnežem in ker bi naše odgovarjanje ne bilo drugega, nego ponavljanje notoričnih stvari, povedanih že tisočkrat, je bolje, da se z vso resnostjo pripravimo na ljudsko štetje, ki bo letos decembra meseca!

Požar v sv. Križu v tržaški okolici. Pišejo nam: V noči dne 1. septembra (ob 2. uri popoldne) je navstal v naši vasi ogenj. Škoda je precejšnja. Ubogemu kmetu je popolnoma pogorelo vse polopje, le goli zidovi so ostali. K sreči je bil zavarovan. Poleg tega poslopja pa sti dve poslopji, ki niti zavarovani. Prava sreča je bila, da je na predvečer veter, ki je pihal poprej, potihnil, sicer bi bila nevarnost za pol vasi, ker so hiše goste jedna poleg druge. Čim je zvon dal na znanje, da gori, je hkratu prihitelo vse ljudstvo, da bi zabranilo nesrečo, ali ni bilo mogoče, ker je primanjkovalo vode, kakor po vsej okolici. Naš magistrat se pač malo meni za naše potrebe. Nadalje pa nimamo tudi nobenega družega gasilnega sredstva. Hoteli smo klicati gasilce »Proseka«, ali je bilo zopet predalet. V prvi vrsti bi bilo potrebno, da bi imeli v vsaki vasi gasilno pripravo in izurjenih gasilcev, a dolžnost bi bila magistratu, da bi v tem šel svojim občanem na roko z denarnimi podporami. Tu je grozen nedostatek: vode nimamo!! Ta nedostatek naj odpravi slavní magistrat in potem bomo morda malec verovali, kako nas imajo »radi« slavní gospodje v mestu!

Kdo izziva? Pišejo nam: Ako se Slovence le zgane, že upijejo »liberalni« kokerili, da mi izzivamo! Ako pa oni napadajo nas in našo narodnost — in ako jih zadene radi tega, da morajo delati pokoro, potem so pa — mučeniki! Dogodilo se je pred tremi tedni, ko je bila veselica na vrtu naše šole pri sv. Jakobu, da je neki lahončič, bivajoči v ulici Montecchi št. 6, III. nadstr., začel upiti na oknu svojega stanovanja: »Porehi di schiavi i ga diritto di metere la bandiera bianca, rossa e blu. Ma anche mi voglio meter la nostra, bianca, rossa e verde«! Po malem premolku je še dostavil: »Ancora stasera voglio far qualche cosa«! Slovenci bi se to čitalo tako-le: »P... i Slovenci, dovoljeno jim je razobešati belo, modro, rdečo zastavo. Tudi jaz hočem razobešiti našo belo, rdečo, zeleno! Še nočoj hočem nekaj ukreniti!

Pričakovali smo, da to stvar objavi vsegavedni »governo«, ali kateri drugi list, ali zastoj!

Ne mislimo, da se nasprotni novinarji sramujejo, ker menda sploh ne poznajo več srama. Ali o takih dogodkih molče vendar, da ne bi kompromitirali svojih — divjakov. Dotičnik je v rokah pravice, katera naj sodi o napredku, ki ga je doseglo tržaško irredentarsko novinarstvo!

Po izidu razprave spregovorimo zopet par besed.

Dražbe premičnin. V torek, dne 4. septembra ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Sanità št. 16, kože in obuvala; ulica Sanità št. 8, dragocenosti; Prosek št. 6, prešiči in hišna oprava; ulica Campanile št. 9

in ulica Acquadotto št. 57, plinove svetiljke ter pokrivala za iste; ulica S. Francesco št. 32, hišna oprava; Stadion št. 2, stekleni in porcelanasti predmeti.

Aretiranje. Policijski oficijal Titz je večerj aretiral tuk. trgovca z jestvinami Josipa Stieottija v ulici Stadion, ker je kupil več vreč riža, ukradenega v tržaški luščilnici riža. Aretiral je kakor sokrivec tudi nekega Antona Pincina.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 20.1., ob 2. uri popoldne 25.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 766.0 — Danes toplomer ob 7. uri zjutraj 20.5 C. — Danes plima ob — predp. in ob 4.42 pop.; oseka ob — predpoludne in ob — popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Poroča.** Iz Sežane nam pišejo: Danes se je poročila tu gospica Milena Dolenceva z gospodom Josipom Pirjevcem. Bilo srečno!

× **Imenovanja v šolski stroki.** Suplent na državnem gimnaziju v Tridentu Anton Celeste Caldini je imenovan pravim učiteljem na državnem gimnaziju v Kopru; suplent [na drugem državnem gimnaziju v Brnu, dr. Sigfrid Nagel pravim učiteljem na državnem gimnaziju v Pulju; suplent na državnem gimnaziju v Pazinu Josip Roža pravim učiteljem na istem zavodu; linijski lieutenant Edvard Kassegger pravim učiteljem na mornarskem oddelku trgovinske in pomorske akademije v Trstu.

× **Grozna nesreča** se je dogodila dne 31. avgusta ob 11. uri predpoludne v kamenolomu za novo urejeno Reko, ki se od Ospa izliva po ravnini preko Mačkolj-Orela v morje. V rečenem kamenolomu je se udrla zemlja, takojimenovana »tresa« in, o strašen prizor: zagrnila je 6 mož nad en meter visoko. Na srečo so takoj prihiteli 3 možje, ki so začeli hlastno razkopavati zemljo. 5 ponesrečencev so kmalu izkopali, šestega pa ne. Niti mislili niso nanj, dokler niso začeli milo klicanje: Rešite me! Hitro so seveda začeli razkopavati. Ker pa niso mogli prav pogoditi, kako in kje leži nesrečnež, in ker so morali hiteti, ga je eden delalec zadrl ravno na nogo in mu jo je usekal v en del na stopalu. Vendar se je ponesrečenec še dvignil in šel do bližnje vode. Kmalu pa se je zgrudil v nezavesti. Ono petorico so naložili na voz, zadnjega pa so nesli v bližnji mlin, kjer so ga usmiljeno vsprejeli in mu postregli. Zadnje izkopani, 19 leten mladenič, je močno poškodovan in so ga odveli v bolnišnico v Trst. 49letni Ivan Tul je poškodovan na nogi roki in glavi; 30letni Lovro Slavec na nogi in eni strani; 24letni Anton Smotljak v straneh života. Ti trije so bili iz Mačkolj, ostala dva iz Ospa, ki sta tudi poškodovana. Mej ponesrečenci so tudi trije peveci društva »Primorsko«, in sicer izvrstni peveci.

× **Se enkrat: Roparji?** Iz Marezige nam pišejo: Res so šli možje iz štirih vasi loviti roparje ter so preiskali vse gojzde ob meji Mariziganske, Oprtljske in Pomjanske občine. Našli so v gojzlih vsega, kar so hoteli, le roparjev ne!

Neki dan so zagnali krik, da sta dva »roparja« v bližini Burji (5 minut od Marezige). Takoj so hoteli nekateri možje proti Sabadinom (tudi 5 minut od Marezige). Na polji je nekaka zgradba, kjer ima neki posestnik navadno — osla. Neki mož se je ustavil in poslušal, da-li niso morda tam notri skriti roparji. Vse tiho. Mož se je oddaljil. Komaj je storil par korakov, začel je neki šum ter začel takoj kričati na vse pretege. Tukaj so, tukaj so! Takoj so vsi prihiteli na ono mesto in mej tem, ko so vpraševali, kje so »roparji«, se je oglasil »ropar«, ki je bil zopet v oni zgradbi ter klical svoj — i-a! Mesto roparjev torej osel! Na vseh groznih pripovedkah o »roparjih« je toliko resnice, da je šlo preko pomjanske in mareziganske občine nekaj železniških delalcev ter da je bil ukraden jeden prešič ter par drugih malenkosti, ki so bile na planem, kar se pripisuje onim delalcem, ki so bili baje Hrvatje.

Koperčani da so se baje norčevali, češ, lepe »patrijote« imate, ker vas hočejo pobiti, kar mi je pripovedoval neki Italijan z vidnim veseljem. Jaz pa sem mu odgovoril:

1. Ni dokazano, da so bili oni ljudje res Hrvatje ali sploh Slovani.

2. Se dobé taki sumljivi subjekti v vseh narodih in si jih baš Italijani lahko dobé a. pr. že v Trstu po pet za en groš.

3. Bi Koperčani morali lepo molčati, ker je že ves svet pod utisom hudodelstva v Monzi.

4. Ne more narod, ki ima žalostno slavo, da prištevajo svojim sinovom ljudi à la Caserio, Lucheni, Bresci itd., nikomur nič očitati.

»Nella patria dei Lucheni
Non si parla che italiani!«

In s tem sklepam definitivno svoja poročila o »roparjih«.

× Sami smo krivi! »Naša Sloga« je priobčila te dni nastopno, žal, le preopravičeno pritožbo: Ni je skoro številke našega litsta, da se ne bi pritoževali proti tej ali oni javni oblasti ali njenim predstojnikom radi zane-marjanja našega jezika. Pritožbe prihajajo ve-činoma od rodoljubnega duhovstva, ki pred-njači našemu ljudstvu v vsem, kar je dobro in plemenito. Ali prav radi tega nas boli močno, da se moramo danes pritožiti tudi proti mnogim členom tega uglednega in za-sluznega stanu v naši Istri in to ravno v je-zikovnem poslu. Znano nam je iz povsem za-nesljivega vira, da je naših duhovnikov, Hr-vatov in Slovencev, ki svojim predpostavljenim, sosebnim pa ordinarijatu, dopisujejo v tujem jim laškem ali nemškem jeziku. Tako se do-gaja celo tam, kjer je znano, da bi ordinarijat prav rad vsprejel in rešil ulogo v hrvatskem ali slovenskem jeziku.

Mi vemo, da je na pojedinih ordinarijatih oseb, katerim je milejši italijanski ali nemški jezik, nego pa hrvatski ali pa slovenski, ali na take strankarje se ne treba ozirati. Italijan naj piše italijanski, Hrvat hrvatski, in v tem jeziku naj se mu odgovarja, pak mirna Bosna!

Nadejamo se, da ta naš iskreni opomin pomore in da nam ne bo trebalo z izgledi in imeni na dan, kar bi nam bilo sicer neljubo, ali, raje nego da bi trpela stvar, se hočemo poslužiti tudi tega sredstva.

Ko smo že pri častitih gg. duhovnikih, treba, da jim še nekaj priporočimo v tem pogledu. Znano je sploh, kako župniki in upravitelji župnij prihajajo čisto v pismeno občevanje z finančno prokuraturo v Trstu. Tudi s to oblastjo, do-pisujejo naši duhovniki — na žalost — v italijanskem ali nemškem jeziku. Gospoda duhovniki, to ne sme biti dalje tako. Na oni oblasti je uradnikov, ki bodo vaše uloge re-ševali v vašem jeziku.

× Konsumno društvo v Sv. Križu priredi svoj občni zbor v nedeljo dne 9. t. m. ob 9. uri predpoludne. Sklepalo se bo o računih in bilanci za leto 1899.

Vesti iz Kranjske.

* Sedansko slavnost so priredili ljubljanski nemčurji v — notranjih prostorih kazine. Nekaterim so alkoholski duhovi zašli v glavo ter so ponoči tudi na cesti prirejali sedansko hajlanje, kar pa ni trajalo dolgo, ker so se vročokrvnežem približali nekateri ljudje, ki niso ravno naklonjeni takim po-cestnim manifestacijam. In to se dogaja v Avstriji, v slovenski Ljubljani, dočim so celo po Nemčiji letos skoro popolnoma opustili to slavnost, da ne bi užaljali čutstva Francozov. O ti nesrečni avstrijski heilovei, ti so res vredni — avstrijskega sistema!

* V Lescah na Gorenjskem (na ko-lodvoru) ne znajo slovenski, pač pa — laški. Neki tržaški okoličani je nedavno temu po-toval po Gorenjskem in je tako prišel tudi na kolodvor v Lescah. Tu je zahteval razglednic in je svojo željo izrazil, to se uume, v slo-venskem jeziku. Gospica pa, ki kraljuje v restavraciji, mu je odgovorila resnim obrazom: Non capisco!

Taki dogodki so pač le specialiteta naših slovenskih pokrnjin. Kje drugje, kjer ima narod le iskrico samozavesti v sebi, bi bile nemogoče take — gospice in take re-stavracije.

* Osebnosti. Deželni šolski nad-zornik kranjski g. Josip Šuman je stopil v stalni pokoj po skoro 40-letnem službovanju. — Dvorni svetnik pri dež. vladi kranjski grof Schaffgotsch nastopi svojo novo službo dne 5. t. m.

* Umetniško ustanovo je naučno ministerstvo podelilo gosp. Franu Govekarju, pisatelju v Ljubljani.

* »Ljubljanska meščanska godba« bo kmalo docela organizirana in pripravljena za nastop. Godbeno orodje je deloma naročeno, deloma pa je že došlo. O prvem nastopu priredi godba mirozov. Koncertovala pa bo po dosedanjih dogovorih le v »Narodnem domu« in v »Narodni zavarni« po petnajstkrat na mesec. S tem bo ljubljans-kemu občinstvu vedno nuden tako dolgo po-grešani redni glasbeni vžitek.

* Draga nemška zagrizenost. Na okrajni sodnji v Ljubljani je bil te dni vsled žaljenja časti obsojen lastnik opekarne in znani German Herzmann, ker je, dobivši od nekega odvetoika slovensko pismo, pri-divjal v istega pisarno ter ondi razgrajal ka-kor kak Indijane; a ko so ga postavili pred vrata, je še na ulici vpil in psoval odvetoika. Na razpravi je bil pač manj korajžen ter je tajil nekatere »lepe« žaljive besede. No, priče so izpovedale drugače in Herzmann je bil obsojen na globo 200 kron. Da-li si bo mož še kdaj »špogal« tako dragocen »špas«.

* Jury za umetniško razstavo v Ljubljani je minoli petek začela z raz-stavljanjem že dosedaj došlih slik in kipov. Mala dvorana »Mestnega doma« je že sedaj docela polna, a pride še mnogo novih del od vseh strani. Dekoracijska dela je prevzela vrla narodna tvrdka g. Naglas-a, okrasitev z zelenjem pa oskrbi mestni vrtnar gospod Heinic. Arangement razstave so sprejeli gg. prof. Mis in slikarji Straen, Grohar, Jakopič in Germ.

Stajerske vesti.

— Občinske volitve v Razvanju tik Maribora so prinesle Nemcem poraz. Njih večina v občinskem svetu je razbita; večino imajo sedaj Slovenci. Tudi okolo Maribora se svetli in prav je tako. —

Živelci volileci!

— Obsojena nemška tatarska kul-tura. Celjski jurist Caesar Bobisüt je ne-davno s tem manifestiral svoje nemško prepri-čanje, da se je na ulici zaletel v Slovenca g. Detičeka ter ga potem še opsoval. A tako hudih bontonskih prestopkov tudi sodnja ne more odobravati in je germanček svoj »špas« moral plačati z 20 K globe.

— O ta Stieger! Ta mož menda res ne ve, kaj dela. Cesar je želel, da se njegova zahvala za udanostne izjave povodom 70-letnice javi vsem avstrijskim narodom. Tej njegovi želji je bilo ustrezno celo v Trstu in je bila zahvala objavljena v štirih jezikih: v nemškem, potem v italijanskem, slovenskem in hrvatskem jeziku. A celjski župan Stieger je postopal kakor da so pri njem merodajne in veljavne le njegove lastne želje in ukazi nje-govih prijateljev ter je nabil v Celju cesar-jovo zahvalo samo v nemškem jeziku. Celjsko politično društvo »Naprej« je pri namestništvu zahtevalo brzojavnega obvestila, da-li so ravno in jedino Slovenci izključeni od cesar-jeve milosti?!

Brzojavna poročila.

Velik požar.

DUNAJ 2. (K. B.) V znanem dekora-cijskem zavodu Bisenius je nočoj nastal iz neznanih vzrokov velik požar, ki je uničil prvo nadstropje in eno skladišče v drugem nadstropju. Škoda znaša kakih 150.000 K. Vse ljudi se rešili.

Zaprisega tajnih svetnikov.

DUNAJ 3. (K. A.) Cesar je danes za-prisegel novoimenovane tajne svetnike: trg. ministra pl. Calla, poljedelskega ministra pl. Giovanelli-a in ministra Pičtaka. O tem sta posredovala minister za vnanje stvari grof Goluchowski in najvišji komornik Abensperg-Traun.

Kuga.

GLASGOW 1. (K. B.) Danes jutro so sprejeli trinajstega bolnika bolnika za kugo v bolnišnico; sedaj opazujejo 83 oseb. Žena, ki je prva zbolela za kugo, je že boljša. Trupli dveh za kugo umrlih oseb so dovo-ljenjem katoliške duhovščine sežgali. Carinska komisija noče izdajati odhajajočim ladijam zdravstvenih spričeval. Hiše so desinficirali, domače živali uničili.

Jubilej sultanov.

CARIGRAD 2. (K. B.) Danes je bil v palači Yldiz galadiné, pred katerim je imel sultan cerele, v katerem se je pogovarjal z vsemi poslaniki in načelniki posebnih odpo-slanstev. Med dinejem je turški minister za vnanje stvari po ukazu sultanov napil vla-darjem vseh držav, ki so zastopane v Cari-gradu. Najstari diplomat, avstro-ogerski po-slanik Calice, je odgovoril v imenu ostalih diplomatov ter izrazil čestitke in želje, naj bi sultanovo vladanje bilo srečno in slavno. Po dineju je bil zopet cerele, tekom katerega se je opazalo, da je sultan posebno dolgo govo-ril z rumunskim ministrom za vnanje stvari in bolgarskim ministrom-predsednikom. O pri-

liki jubileja je sultan podelil mnogo odli-kovanj.

CARIGRAD 2. (K. B.) Cesar Viljelm, kralji rumunski, švedski in belgijski ter knez črnogorski so sultanu čestitali brzojavnim potom. Neprestano dohajajo še nove čes-titke.

Vojna v južni Afriki.

CAPSTADT 2. (K. B.) Reuter javlja: Včeraj v jutro je bil odposlan polkovnik Plumer, da prepodi pretorijska poveljstva, ki so se utaborila na vzhodni strani od Pien-naarsriverja. Po daljši bitki se mu je to posrečilo, ter je ujel 26 Burov in zaplenil 90 pušek sestava Martini, 1000 živali in 31 vozov.

LONDON 3. (K. B.) Listi javljajo, da je lord Roberts izdal v soboto v Belfastu proklamacijo, s katero se Transvaal končno in formalno anektira.

Ruski finančni minister v Parizu.

PARIZ 2. (K. B.) Finančni minister pl. Witte je danes v jutro prispel semkaj. »Agence Havas« javlja, da njegov obisk ni v zvezi s kako finanjsko transakcijo. Ru-sija da ima dovolj denarja, da pokrije ope-racije na Kitajskem.

Ustaja na Kitajskem.

DUNAJ 1. (K. B.) Glasom brzojavne vesti sta ces. ladiji »Aspern« in »Cesarica Elizabeta« prispeli v Vusung. Čez tri dni odplujeta v Taku.

LONDON 1. (K. B.) »Times« javljajo dne 31. avgusta iz Tokia: Ker kitajske oblas-ti v Amoy-ju jamčijo za varnost oseb in lastnine, umakne Japonska zopet svoje čete, dasi ima dokazov, da obstoji na Formosi protijaponsko gibanje.

NEW-YORK 1. (K. B.) Brzojavka v »New-York Herald« iz Washingtona pravi, da je pet velevlasti sprejelo predlog Rusije, naj se združene čete umaknejo iz Pekinga. Nemčija in Italija se upirata temu predlogu. Francija se želi pred pogajanjem natančno obvestiti o pooblastilih Li-Hung-Čanga, ven-dar je pričakovati, da se Francija sporazume v tem oziru z Združenimi državami, z An-glijo, Rusijo in Japonsko. Upajo pa, da bosta tudi Nemčija in Italija vsled koncerta petih velelil prisiljeni, da umakneta svoje čete iz Pekinga ter se začneta pogajati s Kitajem.

SHANGHAI 2. (K. B.) Reuter javlja: Glasom vesti iz Nankinga so vsled suše pri-delali le malo riža. Domačini nadlegujejo tam bivajoče tujce ter žalijo angleškega konzula. Ker izkrevajo v Shanghai vedno več tujih čet, raste razburjenje. Li-Hung-Čang je včeraj obiskal francoskega konzula, s katerim se je dlje časa pogovarjal.

PETROGRAD 2. (K. B.) Ruska brzo-javna agentura javlja iz Washingtona z dne 31. avgusta: Nekateri veliki ameriški listi se izražajo za premestitev diplomatskih zastopnikov iz Pekinga v Tientsin. Glasom »New-York Herald« so cilj Zjedinenih dr-žav tako dakolekosežni in komplieirani, da bi v dosego istih bila potrebna večletna okupa-cija Pekinga, kar bi nikakor ne koristilo ameriškemu narodu, ki bi z veseljem po-zdravil izhod iz tega težavnega položaja.

Trgovina in promet.

Tedensko tržno poročilo.

V Trstu, dne 3. septembra 1900.
(Cene vseh predmetov veljajo brez carine.)

Kolonijalno blago: Kava: Prošli teden je pričel mirno s slabo kupčijo. Vsled vesti, da so železniški uslužbeni v Santosu sto-pili v stavko ter da je vsled tega zastalo dovažanje blaga v Santos — so se pa na merodajnih trgih popravile cene za 3½% Braziljanci so zvišali svoje zahteve za po-skušne pošiljatve Rio in Santos za 1½ do 2 shillinga. Naš trg je bil miren o omeje-nem prometu; cene so v primeri s proš-lim tednom poskočile za ¼ K. — S trga so vzeli 500 vreč Santos-a »good average« po 52.50 K za 50 kg. — Na skladiščih 8659 q kave. — Dovoženo je bilo od 24. do 30. avgusta raznega izvora: 740 vreč kave.

Sladkor: V obče je bil prošli teden položaj na važnih trgih miren; isto velja glede tuk. trga. Prometa z gotovim blagom je bilo malo, ker je dohajalo le malo naročil; eene so v tej stroki nekoliko padle. Pov-praševanje po blagu na daljše roke (termine) pa je bilo precej živahno ter se je skle-nilo tudi precej kupčij. Trg je zaključil o naslednjih cenah:

Za gotovo prevozno blago, voznine pro-sto v Trstu s skantom 2%:

Centrifugalni pilé	28 ½ — 29 ¼ K
Melis-pilé	28 ¾ — 29 — „
Concassé	28 ¾ — 29 — „
Soli po 1.80—2 kg.	31 ½ — — „
V kockah v zabojih po 25 in 50 kg.	31 — — 32 — „

Za naročbe november-marej:
Centrifugalni pilé 27 — 28 ¼ K
Melis 27 ½ — 28 ¼ K
Z notranjosti je od 24.—30. avgusta došlo po železnici: 4800 q (proti 4000 q v isti dobi lani.)

Skladišče je znašalo dne 29. avgusta: 79.200 q od katerih je bilo na skladiščih (proti 40.400 in 38.377 q lani.)

Žito: Trg miren o omejenem prometu. — Prodalo se je 500 q turščiice levantinske po 11.20 K za q. — Zaloga znaša: 244 q pšenice (44 q na skladiščih), 5271 q tur-ščiice (4971 q na skladiščih) in 200 q ovsa. —

Bombaž: trg stalen. — Prodalo se je 240 za-vitkov oddane po 106 do 106.50 K za q.

Moka: Položaj še vedno nespremenjen; pro-met še vedno omejen.

Južno sadje: Levantinsko sadje, ka-la matske fige: Tekoči posli o trdnih cenah. Sultanine: prodaja na drobno o stalnih cenah.

Volna: Cene so bile tako visoke, da se po-troševalci niso upali nakupovati večjih ko-ličin. — Prodalo se je 100 zavitkov jag-neče Škaderske po 160 frk. v zlatu, 200 zavitkov grške oprane po 180 K, 100 za-vitkov neoprane volne in Patrasa in Mis-solongija po 96—100 K, 100 zavitkov črnogorske oprane po 176 K in 400 za-vitkov bosenske po 188 K za q.

Les: Prošli teden se je izvršilo več naročb za Turčijo in Italijo; cene so bile stalno trdne.

Olje: Na tukajšnjem trgu je nedostajalo blaga; vsled tega so cene nekoliko po-skočile.

Kože: Položaj stalen.

Riz: Položaj je ostal nespremenjen; prometa je bilo malo, povpraševanje od strani po-troševalcev omejeno: cene so bile trdne, kakor sledi:

italijanski domači merkantil
do finega 37.50—43.— K
italijanski Carolina 40.—49.— „
japouki svitel 35.—37.50 „
Rangoon navaden do fin. . 23.50—30.— „
Bassein „ „ 23.50—32.— „
Saigon „ „ 22.50—26.50 „
zdrob 20.—21.— „

Velika zaloga
solidnega pohištva in tapetarij
od
Viljelma Dalla Torre v Trstu
Trg San Giovanni št. 5. (hiša Diana).
Absolutno konkurenčne cene.
Moje pohištvo donese srečo.

Zaloga in tovarna
pohištva vsake vrste
od
Alessandro Levi Minzi v Trstu.
Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).
Bogat izbor v tapetarijah, zrcalih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.
Cene brez konkurence.
Predmeti stavijo se na brod ali želo-znico brez da bi se za to kaj zaračunalo.

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkv. Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obu-vala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštne prosta.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster

50 kvintalov

črne brinje za kuhati brinjevec prodaja:
Ivan Ružić trgovac v Kaštelirju
pošta Labinci pri Vižinadi v Istri.

Nikaka skrivnost ni več,

da si napravi vsakdo doma sam brez vsake priprave in težave najfineje likerje po francoskem sistemu s pomočjo ekstraktov, ki stanejo za po 5 litrov likerjev: **Tropinovec, Absint, Vermut, Ruski pelinovec, Češki liker, Kimel po 80 kr.; Slivovec, Rum, Češnjavec, Alaš, Alpski liker po 85 kr. in Konjak, Benediktinec, Char-treuse, Pilzenski liker po 95 kr.** Razpošiljam proti predplačilu v znak ali poštno nakaznico; po poštne povzetju 10 kr. več. Vsaki pošiljki pridene navodilo kako se napravi liker. Preprodajalec, če naročijo več blaga, se cene mnogo znižajo.

Anton Rukavina

TRST - Via Belvedere št. 23. - TRST

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4 %	30-dnevni odkaz 2 1/4 %
30- " " 3 3/4 %	3-mesečni " 2 1/4 %
	6- " " 2 1/2 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske valjave, stenojo nove obrestne takse v krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odnoso 20. avgusta t. l. po dotičnih obliavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomeu, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1% provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjumi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohranu.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srčk. Ponudbe pod naslovom **Ludwig Oesterreicher** v Budimpešti, VIII Deutshegasse, 8.

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje
proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vsih kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gld. 4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premijnju u kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premijnju u kurzov, bilanca (B)	243.331-83
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

Pozor perice!

Perite

perilo, okrožnike, pohištvo, podove, stopnice itd. itd.

„ABLUVIA“

(milasta razkužljiva soda)

Na drobno se prodaja v vseh drogerijah in prodajalnicah jestvin.

ki je ekonomična, zdravilna ter prihrani na času in delu.

Rabi se jo povsod namesto sode in mila.

Rabljiva tudi z morskovo vodo.

Navodilo, kako jo je rabiti in prodaja na debelo se nahaja v

ulici S. Caterina štv. 5.

Omnibus k vsakemu vlaku.

Restaurant Hôtel Sušak Kavarna

Obed po 1 krono. — Večerja po 60 vin.

Poleg abonementov je podpisano ravnateljstvo uvedlo tudi **izdajo blokov**, veljavnih za željeno dobo **za obebe po ceni ene krone**. Vsak dan raznovrsten in obilen **menu**.

Izborna bela vina iz slavnostnih kleti prav. grofa Nikole Podrinskega v Zagrebu.

Domače vino prve vrste iz Meje je vedno v veliki izbiri liter po 1 K. 20 vin.

Dalmatinska najizbranejša vina v butiljah po vin. 40, 60 in 1 K.

Opozarjajo se p. n. gospodje obiskovalci posebno na slovite marke **Solinsko** in **Kastelanski Crljenak**. Pristna **Vodica** iz Bakra, lastnega pridelka, po 2 K. butiljka.

Pilzensko pivo iz prve delniške pivovarne v Plznu po 64 vin. liter.

RAVNATELJSTVO.

Elegantne sobe od K 1.20 naprej.

Velika dvorana za koncerte in gledališke predstave

Električno razsvetljen vrt.

Balincanje in Lawn-Tennis.

Omnibus k vsakemu vlaku.

Morsko kopališče Pecinč.

Od hotela do železnice kopališče 5 in 10 minut daljave.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvc. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticiptivnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvc.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8
Zaloga vsakovrstnih vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Krème.

Potočnik Fran ima gostilno v ulici Ireneo št. 2, točji istrsko, dalmatinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo vsaki čas mrzle jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso) filijalka ulica Riborgo 15. ima veliko pekarno in sladčičarno. Vedna zaloga vsakovrstnih tort, krokanov, konfetov, raznovrstnih sladčič v kosih in v skatljicah, finih biškotov, različnih likerjev in vin v buteljkah za poroke, birmo, krste in druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan večkrat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po pogodbi in naročilo franco na dom in trgovcem v razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladčičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni »Commercio« in »Tedesco« ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Trgovci.

Fran Hitty Ulica Barriera vecchia št. 13. prodajalnica vsakovrstnega manifakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro štev. 12. priporoča svojo dobro preskrbljeno zalogo oglja in raznega kariva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohištvo.

Prva slovenska izdelovalnica in zaloga za zasnovo pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence. Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla »svoji k svojim.« **Andrej Jug** v Trstu ulica S. Lucia 12 (zadej c. kr. deželne sodnije).

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico in izdelovalnico vsakovrstnega pohištva in popravilne istega po cenah ki zadovolje gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča **Ivan Cink**, ulica S. Daniele št. 2.

V Gorici.

Civilni in vojaški krojač.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koj razumijlvi kroitli

Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 22 I. n. ima izbornu zalogo vsakovrste blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po naj-novejši modi.

Voščene sveče.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona št. 7 izdeluje sveče iz pristnega čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za obilne naročbe se priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

Novoporočenci pozor!

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledali stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapacijam, in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v svojo stroko spadajočih del. **Anton Breščak**, Gorica, Gosposke ulice št. 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Nov tržaški pogrebni zavod.

Podpisani si usoja javiti p. n. občinstvu, da je prevzel vodstvo **novega tržaškega zavoda za pogrebe**; isti je začel poslovati s 1. septembrom 1900. ter je izbornu preskrbljen s vsemi potrebami. Cene zmerne.

Dolgoletne izkušnje podpisane v tej stroki jamčijo, da bode vedno vestno splojeval svoje dolžnosti nasproti cenjenim rodbinam, ki ga počaste s svojimi naročbami. Za nekoliko časa se nahaja pisarna zavoda pri podpisnem.

Udani

Alojzij Montanelli

ul. Torrente — Ponte della Fabbra.

Dr. Rosa Balsam Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo vzbuja slast in odvaja lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvc.
po pošti 20 nvc. več.

Varilo! Vsi deli embalaže nosijo zraven stoječo, postavno položeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, ogel Spornereje unice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.